

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рекреаційне лісівництво

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність Н4 Лісове господарство

шифр і назва

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та

ветеринарна медицина

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рекреаційне лісівництво
Викладач (-і)	Заїка Володимир Костянтинович
Контактний телефон викладача	067-148-0-626
Е-mail викладача	volodymyr.zaika@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>6</u> кредитів Є КТС, <u>180</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться за розкладом консультацій викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Рекреаційне лісівництво» вивчається з метою формування фахівців лісового господарства, які здатні оцінювати і на належному рівні використовувати естетичні, рекреаційно-оздоровчі та санітарно-гігієнічні властивості лісів. Здобуті студентами відповідні теоретичні знання і практичні навички дозволить їм на практиці застосовувати специфічні лісгосподарські заходи для формування лісових і лісопаркових ландшафтів, створення комфортних умов для рекреантів шляхом облаштування місць відпочинку, прокладання туристичних маршрутів, створення оглядових майданчиків тощо. Для збереження і безперервного відтворення видового та генетичного розмаїття в лісах і лісопаркових ландшафтах передбачено вивчення основ ведення наближеного до природи лісівництва</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу – набуття студентами знань про функціональне призначення рекреаційно-оздоровчих лісів та їх роль в контексті сучасних екологічних проблем, вплив рекреаційних навантажень на лісові екосистеми, властивості лісопаркових ландшафтів і їх класифікацію, завдання, методи та організаційно-технічні показники ландшафтних рубок, способи формування лісопаркових ландшафтів у лісостанах різного видового складу.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є формування необхідних теоретичних, практичних та методологічних навичок щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів теоретичних знань і практичних умінь із ведення лісового господарства у рекреаційно-оздоровчих лісах; - поліпшення естетичних, декоративних, санітарно-гігієнічних властивостей рекреаційних лісів та підвищення стійкості до рекреаційних 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

СК4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

СК5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.

СК9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

Результати навчання.

РН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей;

РН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;

РН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання;

РН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

РН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20

Практичні		40		
Самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
Другий	Н4 Лісове господарство	Четвертий	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота .
Тема 1. Вступ до рекреаційного лісівництва.....		2	2	10
Тема 2. Лісова рекреація.....		2	4	10
Тема 3. Екологічні та естетичні особливості рекреаційно-оздоровчих лісів.....		2	4	15
Тема 4. Властивості рекреаційних лісів.....		2	4	15
Тема 5. Проведення рубок головного користування в господарських частинах зелених зон.....		2	6	15
Тема 6. Ландшафтні рубки.....		2	4	10
Тема 7. Рубки формування і оздоровлення лісів.		2	4	15
Тема 8. Показники рекреаційного призначення.....		2	4	10
Тема 9. Благоустрій рекреаційних територій..		2	4	10
Тема 10. Класифікація узлісь, їх функції та способи формування.....		2	4	10
ЗАГАЛЬНА:		20	40	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр; екзаменаційний контроль – до 50 балів. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний, самостійної роботи та екзаменаційний контроль). Шкала оцінювання (С. 23-24): https://surl.li/akuxua			
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового екзаменаційного контролю за умови виконання усіх видів робіт, передбачені силабусом навчальної дисципліни і в процесі поточного контролю набрав не менше 25 балів.			
Підсумковий контроль	Підсумковий екзаменаційний контроль здійснюється у письмовій формі. Екзаменаційний білет включає п'ять питань кожне з яких оцінюється до 10-ти балів, а за екзамен виставляється сумарна кількість балів.			

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосовування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту.

Неформальна освіта. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Бондаренко В., Фурдичко О. Ліс і рекреація в лісі. Львів : Світ, 1994. – 232 с.
2. Екологічно орієнтоване лісівництво: навч. посібник. Яворський П.П. та ін. Київ: Наукова столиця, 2019. 460 с.
3. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г. Практикум з лісівництва: навчальний посібник. за ред. В.Є.Свириденка. К.: Арістей, 2011. 468 с.
4. Токарева О.В., Лакида П.І. Основи фахової підготовки. Навчальний посібник. Київ. ФОП Ямчинський О.В., 2020. 160 с.
5. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: Навчальний посібник /Н.В. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
6. Яворовський П.П., Сендонін С.Є., Токарева О.В. Рекреаційне лісівництво : підручник. 1-ше вид. К. : Наукова столиця, 2019. 300 с.
7. Мусієнко С.І., Румянцева М.Г., Тарнопільська О.М. Рекреаційне

лісівництво: конспект лекцій. ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2019. 165 с.

8. Токарева О.В. Еколого-естетичні формування лісопаркових ландшафтів (на прикладі лісів зеленої зони м. Києва): монографія. Київ: ТОВ «ЦП Компринт», 2012. 180 с.

Методичне забезпечення

1. Яворовський П.П., Токарева О.В. Рекреаційне лісівництво : методичні вказівки та завдання до практичних занять для студентів спеціальності 206 “Садово-паркове господарство” освітнього ступеня „Бакалавр”. Київ : ЦП «Компринт», 2013. 82 с.

Інформаційні ресурси

1. Лісовий кодекс України / Закон України № 3404-IV “Про внесення змін до Лісового кодексу України”; [Затв. Постановою ВР України 08.02.2006]. Київ, 2006. 15 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.

2. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних ділянок” від 16.05.2007, № 733. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.

3. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів” від 12.05.2007, № 724. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Санітарних правил в лісах України” від 27.07.1995, № 555. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>.

Викладач Заїка В.К.,
професор